Henry Habibes ''Yiu di Tera'' gedoopt:

Een stijlvolle culturele morgen

Toen me verzocht werd aan te treden op een vrije dag ter bijwoning van de doopplechtigheid van een nieuwe gedichtenbundel, heb ik toch wel even de wenkbrauwen gefronst. Naar mijn idee de eerste normale reactie. Maar niet lang daarna besloot ik om in ieder geval eerst even in de bundel te neuzen, want je kunt nooit weten! Nou, ik heb er geen spijt van gehad. Of misschien moet ik zeggen dat ik het heel jammer zou hebben gevonden, als het een en ander van horen zeggen tot mij was gekomen. De bundel heeft me namelijk in zijn ban gekregen. Ik heb hem herhaaldelijk in de hand genomen en heb steeds verbaasd gestaan over de rijke inhoud ervan. En ineens vond ik dat ik naar die doopplechtigheid toe moest.

Aangezien deze op mij een bijzondere indruk heeft gemaakt, en daar de bundel op zich extra aandacht vereist, wil ik deze keer mezelf beperken tot het weergeven van mijn indrukken van die culturele morgen. De volgende keer zal ik mij verdiepen in de gedichten zelf.

Zondagmorgen 8 september, weinig of geen wind, snikheet, patio van landhuis Habaai. Bij de ingang worden de genodigden verwelkomd door het hoofd van de Sectie Cultuur, Pacheco Domacassé. Gauw een plaats e zoeken, want het feest kan elk moment beginnen (zelf ben ik 10 minuten te laat). Omstreeks 10.50 opent een ambtenaar van de Sectie Cultuur, mej. Ingrid Ruiz, de bijeenkomst. Pacheco Domacassé mediteert hardop over cultuur. Dit is voor hem alles wat de mens doet voor z'n vooruitgang. Het belangrijkste op aarde voor de mens is hoe te overleven en vooruit te komen. In deze gedachten past de dichter Henry Habibe. Hij vertelt z'n (Arubaanse) volk niet wie het ooit schade heeft berokkend, maar wel wat het moet doen om vooruit te komen. Habibe is een profeet van Arubaanse komaf. Al heel lang geleden heeft hij zijn bezorgdheid geuit om de toekomst van zijn eiland.

Hierna kwam de padrino van de bundel, de neerlandicus Jules Marchena, aan het woord. De fout van de meeste neerlandici is, dat ze altijd menen dat er ergens meer in zit dan de auteur of dichter op het eerste gezicht tot uitdrukking brengt. Het lijken mensen met een basiscursus anotomie op zak. Maar Jules Marchena was heel goed. Hij vergeleek Henry Habibe met Pierre Lauffer voor de aanwezigen, en kwam tot drie opmerkelijke karakteristieken:

a. bij beiden liefde voor hun eiland,
b. beiden hebben een sterke voorde ur voor een barokke stijl, met veel dynamiek suggerende werkwoorden.
c. een zeer expressieve visie op de zee stellen zij ten toon.

Als z'n stellingen illustreerde Jules met gedichten en/of passages van beide dichters. Men zou de indruk kunnen krijgen dat Henry Habibe een epigoon is van Pierre, maar het tegendeel is waar. De romanticus Pierre, gelukkig in zijn fantasieën, staat lijnrecht tegenover de sociale realist Henry Habibe. Hij is de stem van de roepende in de (Arubaanse) woestijn.

Jules heeft een korte, maar gedegen analyse van het werk gegeven. Af en toe werd hij te emotioneel en ging hij jagen om bepaalde vormen van dynamiek tot uitdrukking te brengen. Hierdoor dreigde het een en ander verloren te gaan voor de aanwezigen, ware het niet dat de geluidstechnicus op professionele wijze de wegvliegende lettergrepen opving.

Vervolgens kwam Henry zelf aan het woord. Hij vergeleek Pierre, zijn grote voorbeeld, met een schrijnwerker die het Papiaments heeft bewerkt en gestyleerd.

Ineens stond er een dame op en liep naar een microfoon. Het bleek Laura Quast te zijn. Aanvankelijk fungeerde ze als een soort inleidster voor de dichter. Na de doopplechtigheid droeg ze diverse gedichten voor met ritmische begeleiding van de groep ISSOCO.

Ik had het gevoel dat voordracht en ritme niet goed met elkaar samengingen. Pas in het gedicht "LANTA PARA WATAPANA!" (Watapana, sta op!) hadden ze elkaar naar mijn mening gevonden (maar dit kan ook aan mijn ritmische aanleg hebben gelegen). Ik vraag me af of dat ritmische er zo nodig bij moest zijn. De gedichten zijn al zwaar dynamisch geladen, Laura Quast heeft alles voor een goede act, dit moet toch voldoende zijn. De groep ISSOCO op zich voor de intermezzo's was fantastisch, maar dat zijn ze altijd.

En toen moet er iets mis met me zijn gegaan! De doopplechtigheid zou verricht worden door de Gezaghebber. Pacheco Domacessé opende de champagnefles onder de galerij (om niemand met champagne nat te maken), iedereen groepeerde zich rondom de „boreling", de Gezaghebber hief de fles en ... ineens daar de stem van Jules Marchena, de padrino, in het Latijn: "Ego te baptizo ... etc." IK wist niet wat ik hoorde. Normaliter is een padrino in onze contreien iemand die zo goed als nooit naar de kerk gaat, en daarom een paar dagen voor de doop hele horden mensen in rep en roer brengt om het Credo op papier te krijgen, zodat hij toch nog iets in de kerk kan prevelen.

Maar hier, nee. De celebrant liet het vocht stromen, de padrino doopte met woorden. En nog wel in het Latijn. Ik heb de laatste reizen van de Paus niet helemaal gevolgd, maar als hij zoveel veranderd heeft ... Enfin, Jules sprak Latijn. Mijn verbazing, gecombineerd met de weinige woorden Latijn die ik ken (habemus Papam) hebben mij belet te controleren of de naamvallen goed waren. Ik heb daarna een flinke slok sherry genomen en ben toen gauw weggegaan.

Onderweg naar huis hoorde ik Laura Quast steeds weer: "Lanta para Watapana! Lanta para Watapana!" (Sta op, watapana, sta op, watapana!). De volgende keer iets over dit gedicht en al die andere in de bundel. ☐

Pablo Walter

"Yiu di Tera"
Drukkerij Edukaprint
m.m.v. Sectie Cultuur v/h Eilandgebied Curaçao

E PUSHI I E RATONNAN

Den un kas tabata biba
mashá felis di nan
un famia grandi di raton.

Riba un bon dia a yega
un pushi hambrá
ku a kuminsá kome nan un pa un.

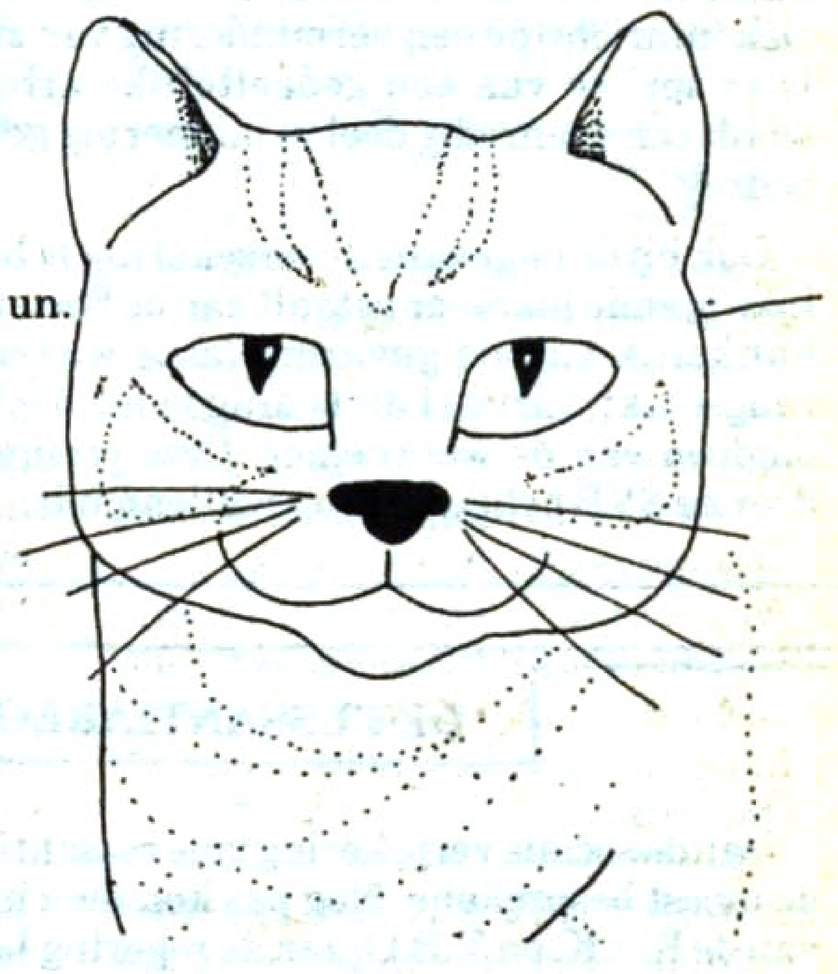

Ratonnan den purá a reuní
bati kabes disidí di keda
poko dia bon skondí.

Pushi a keda sin kuminda
i el a pensa komo triki
di laga pasa ku ta morto e ta.

Den sala pushi a tira kurpa abou
e no a move ni rabu ni orea
wowo sí a keda na un skref.

Ratonnan a para wak i bisa:
'Maske bo bira un saku di wesu
den bo skernania nos lo no pisa.'

***

Un hende bibu
bo no ta nèk
ku kualke triki.